

PEDRO MARTINEZ

Er du min eller din?

KLUMME

Pedro Martinez, skoleleder Rudme Friskole

Nogle gange giver vores sprog og vaner for brugen af det, lidt uheldige eller utilsigtede følger. Når vi taler om os selv og hinanden, sniger der sig ind imellem kedelige, underforståede antagelser ind, nærmest helt uden vi bemærker det. Det er selvfølgelig fordi, at vi alle er vant til at tale som vi gør, det ligger i sprogets syntaks, som det så fint hedder.

Når chefen siger "mine ansatte" og når en lærer eller forældre siger "mine børn". Det er min søn, min datter og dette er min hustru, eller må jeg præsentere jer for min mand. Formuleringer der upåagtet kan signalere en fortidig forståelse og opfattelse af, at vi faktisk er i et ejerforhold til hinanden. Min, mit, mine er pronomener eller stedord på dansk, der betyder tilhører eller vedrører, den talende selv.

Derfor er det heller ikke forkert men bare tankevækkende, når man tager i betragtning, at det i store dele af verden faktisk stadigvæk er helt almindeligt og fuldt accepteret, at man har ret til at behandle andre mennesker som privat ejendom. Især kvinder og børn kan handles og behandles som kvæg eller hvilken som helst anden varer i nogle kulturer.

I VORES DEL af verden, eller i hvert fald på Fyn, har vi typisk et andet syn på vores medmennesker. Vi er moderne og klar over, at vi ikke ejer hinanden, selvom vi i mangel af sproglig udvikling stadigvæk fastholder at hende, ham og de der børn er vores. Det er faktisk ikke "dine" ansatte, børn eller mand og kone? De er helt deres egne og du er til for at passe på dem, i en periode af dit og deres liv.

Disse iagttagelser er selvfølgelig en smule polemiske og måske trivielle. Men hvis vi anerkender at sproget faktisk er med til at forme vores virkelighed og forståelse af verden, så er det ikke helt så trivielt alligevel. At sproget er en vigtig komponent i vores fælles virkelighedsopfattelse er almindeligt kendt.

DERFOR ER DET efter min mening aldeles relevant at overveje, hvad det egentlig er, vi går og siger til og om hinanden. Jeg tror, specielt når det handler om børn, at der ligger en værdifuld mellemmenneskelig værdi gemt i at minde os selv om, at vi ikke ejer vores børn, men derimod bare er sat til at passe så godt på dem som muligt, i den tid vi nu engang har til det. Hvis vi samtidigt husker at gøre dem opmærk-

"På Rudme Friskole gør vi os umage med at børn og voksne får mulighed for at være deres egne, samtidigt med at vi lever i et fællesskab", skriver skoleleder Pedro Martinez i sin klumme. Privatfoto

som på dette ofte, altså at de udelukkende er deres egne og ikke kan være eller gøres til andres ejendom. Kan de måske selv undgå at lade sig eje, når de møder partnere, arbejdsgivere og andre der trænger sig på i deres fremtidige liv.

Det er på ingen måde mit ærinde at sproget skal ændres og at pronomener skal forbydes, men måske er det klogt at overveje fra tid til anden, så vi ikke forleder os til at tro, at vi ejer hinanden, som vi faktisk ejer vores cykel, hus og indbo. I stedet bør vi tage ansvar for og passe godt på alle vi omgås med i livet.

JEG ELSKER MINE børn og vil gerne omtales som deres far, men jeg vil altid huske dem og mig selv på at, det er en talemåde der betyder, at vi har et betydningsfuldt tilhørsforhold, og at det på ingen måde giver mig overhånden i vores forhold. Min alder og erfa-

ringer, min viden og udstrakte autonomi giver mig et komplet og udtrykkeligt ansvar, og det skal forvaltes med en sund portion ydmyghed, for det gør mig ikke til ejer af dem, bare en slags vigtig forvalter og omsorgsperson.

På Rudme Friskole gør vi os umage med at børn og voksne får mulighed for at være deres egne, samtidigt med at vi lever i et fællesskab. Det er et privilegie at være en del af, for det giver både børn, de ansatte og skolelederen plads til at være sig selv.

+ 52-årige Pedro Martinez er skoleleder på Rudme Friskole, Børnehave og Vuggestue.

Han bor i et lille rækkehus i Svendborg med sine to børn på halv tid, Elva på 12 og Chus på 15 år.